

Türkiye Enerjide Hedeflerden Uygulamaya Geçiyor

IEA 2026 Enerji Politikaları İncelemesi

IEA'nın Türkiye 2026 Enerji Politikaları İncelemesi; yenilenebilir enerjiden şebekeye, piyasa reformundan ETS'ye kadar önümüzdeki dönemin asıl meselesinin yeni hedefler koymaktan çok, enerji sisteminin bu dönüşümü nasıl yöneteceği olduğunu gösteriyor. Yeni hedefler koymaktan çok, bu hedefleri nasıl yönetilecek?

Dönüşümün Eşiğinde

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) 4 Eylül 2026 tarihinde yayımladığı **Türkiye 2026 – Energy Policy Review** tam olarak bu noktaya dikkat çekiyor: Türkiye kapsamlı bir enerji ve iklim politikası çerçevesi oluşturmuş durumda; bundan sonraki belirleyici mesele bu politikaların ne ölçüde etkin biçimde uygulanacağı.

⚡ Türkiye Elektrik Talebi

Yıllık **%5 büyüme** — IEA üye ülkeleri arasında en yüksek

🌱 Yenilenebilir Enerji

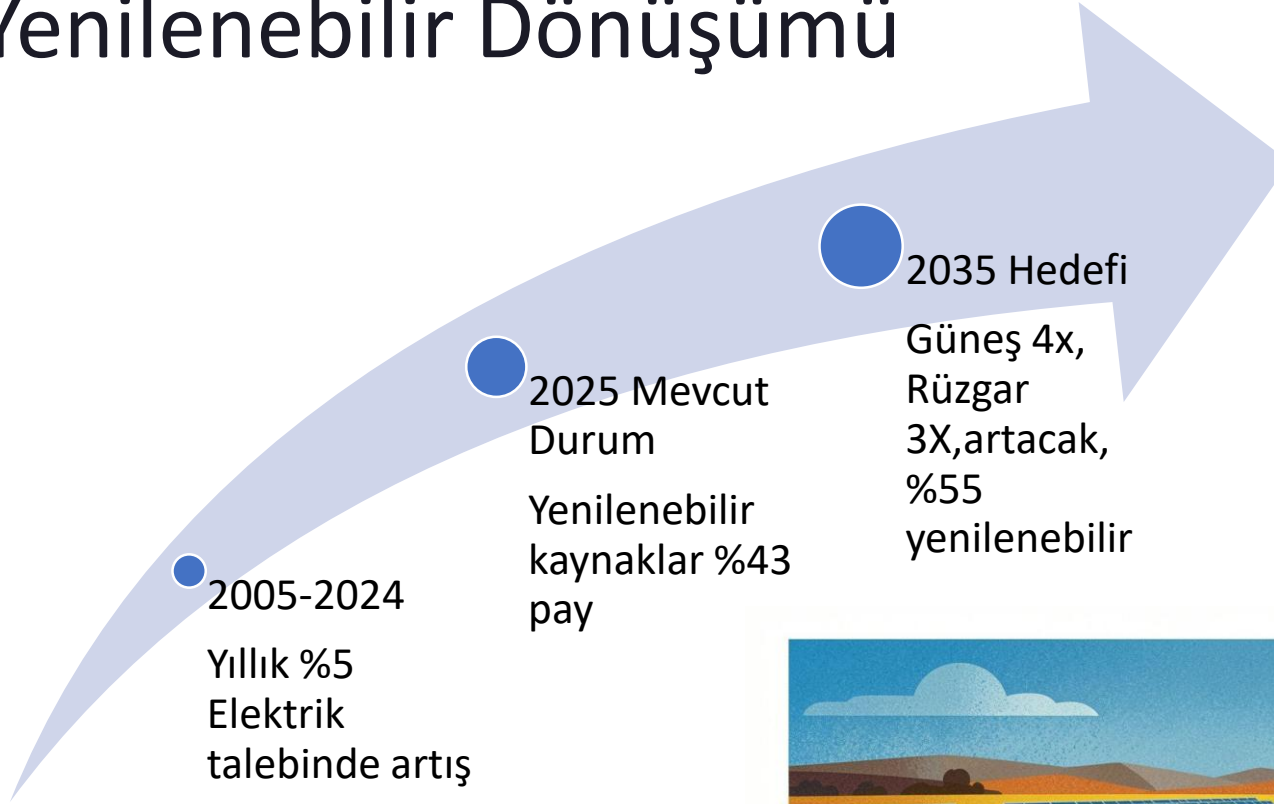
2025'te **%43**, 2035'te **%55** hedefi

🔧 Sistem Dönüşümü

Şebeke, depolama, esneklik ve piyasa tasarımı **kritik hale geliyor**

Yenilenebilir Dönüşümü

Temel Zorluk

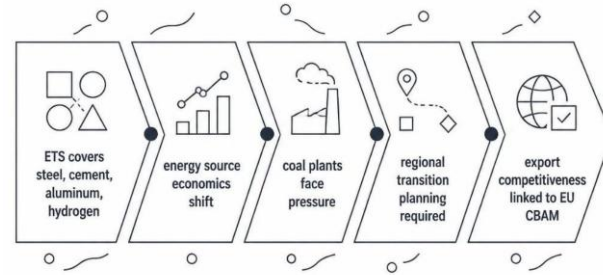
Değişken üretimi **güvenilir**,
ekonomik ve düşük karbonlu
tutmak

Karbon Fiyatlaması: Oyunun Kurallarını Değiştiriyor

Türkiye'nin Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) devreye girdikçe enerji ekonomisi köklü biçimde yeniden şekillenecek.

IEA'nın Türkiye için üzerinde durduğu en önemli başlıklardan biri ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS). Türkiye'de karbon fiyatlamasına ilişkin hukuki ve düzenleyici altyapının hızla şekillenmesi, bu konuyu artık uzak bir iklim politikası tartışması olmaktan çıkarıyor.

ETS Kapsamı
Demir-çelik, çimento, alüminyum, hidrojen sektörleri

AB CBAM Bağlantısı
İhracat rekabetçiliğine **doğrudan etki**

Kömür Baskısı
Eski santrallere ekonomik baskı artacak; kömüre bağımlı bölgelerde **dönüşüm planlaması şart**

Şebeke & Esneklik: Gerçek Zorluk

Temel Sorun

Kurulu güç değil, **üretimin zamanı ve yeri** önemli

Saatlik Mahsuplaşma

Sanayi ve öz tüketim yatırımları için **kritik sinyal**

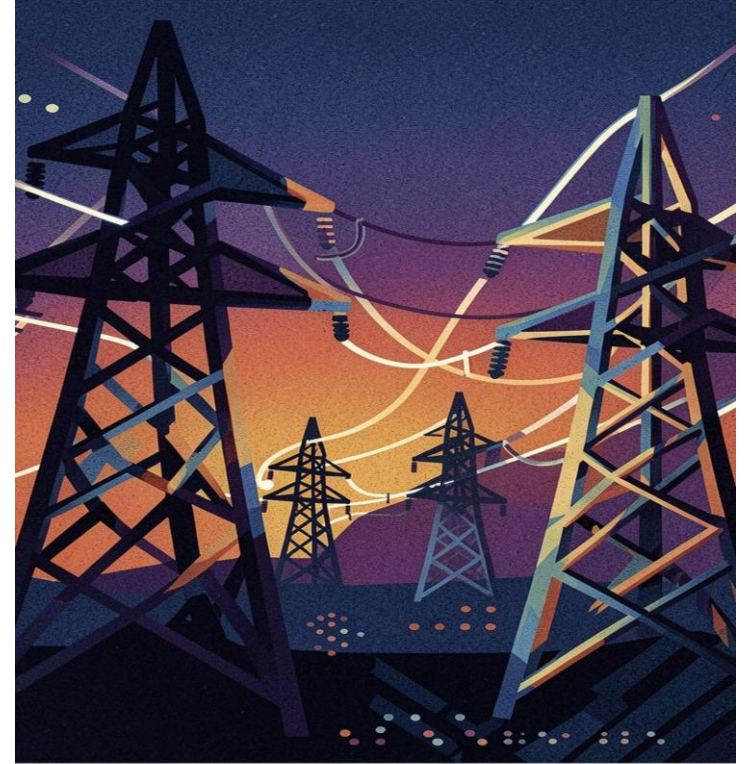
Ekonomik Etki

Yenilenebilir kapasite büyüdükçe **daha görünür**

hale geliyor

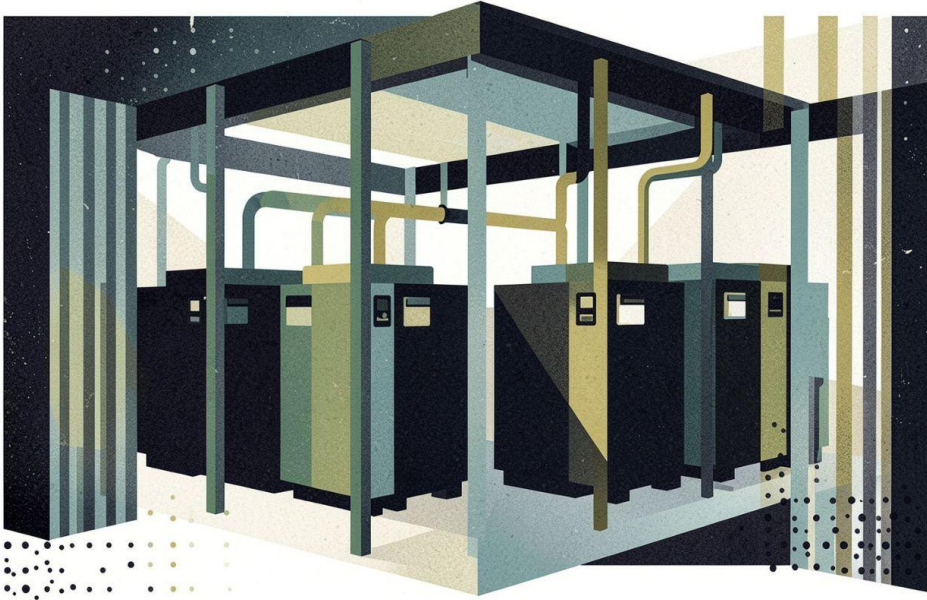
Piyasa Dönüşümü

Elektrik piyasası **zamana, lokasyona ve esnekliğe** duyarlı hale geliyor

Esneklik = Yeni Enerji Varlığı

Bu yaklaşım Türkiye’de gelişmekte olan toplayıcılık, Talep Tarafı Katılımı, depolama ve yan hizmetler açısından önemli bir yön gösteriyor. Üretim prosesinin izin verdiği ölçüde tüketimini yönetebilen sanayi tesisleri açısından esneklik, yalnızca tasarruf aracı değil, zamanla ekonomik değere dönüştürülebilecek bir enerji varlığı haline gelebilir.

Batarya Değil, Sistem

Üretim, tüketim, depolama ve piyasa mekanizmalarının bütünü

Talep Tarafı Katılımı

Ayrı piyasalar yerine **dengeleme piyasasına entegrasyon**

Sanayi İçin Fırsat

Tüketimini yönetebilen tesisler **ekonomik değer yaratabilir**

Toplayıcılık

Türkiye’de gelişmekte olan **yeni iş modeli**

OSB'ler: Enerji Dönüşümün Merkezi

IEA raporunun Türkiye sanayisi açısından dikkat çekici önerilerinden biri organize sanayi bölgelerine ilişkin. Özellikle daha küçük işletmelerin enerji verimliliği uygulamalarına ve destek mekanizmalarına erişiminde OSB'lerin bir tür “tek durak noktası” işlevi görebileceği değerlendiriliyor.

Tek Durak Noktası

Küçük işletmeler için OSB'ler enerji dönüşümünde **merkezi koordinatör** rolü üstlenebilir

Ortak Altyapı Avantajı

Verimlilik, elektrifikasyon ve yenilenebilir enerji **daha geniş ölçekte** uygulanabilir

Ölçek Değişimi

Tesis bazından **sanayi kümeleri bazına** geçiş — geri kazanılmış enerji ve ortak yatırımlar

Verimlilik & Isı: Gözden Kaçan Fırsat

Raporun daha az konuşulan önerilerinden biri ise ısı piyasasının geliştirilmesi. Türkiye'nin jeotermal kaynaklarının elektrik üretiminin yanında ısıtma, soğutma ve kojenerasyonda daha etkin kullanılması; kaynaklar ile ısı talebinin birlikte değerlendirilmesi öneriliyor. Bu başlık, enerji dönüşümünün yalnızca elektriğin nasıl üretildiğiyle sınırlı olmadığını hatırlatıyor.

♻️ Verimlilik Yeniden Hesaplanıyor

Karbon maliyetleri arttıkça eski yatırımlar **ekonomik hale geliyor**

⚡ Enerji Güvenliği

Tasarruf = **ithalat bağımlılığı azalması**

🌋 Jeotermal Potansiyel

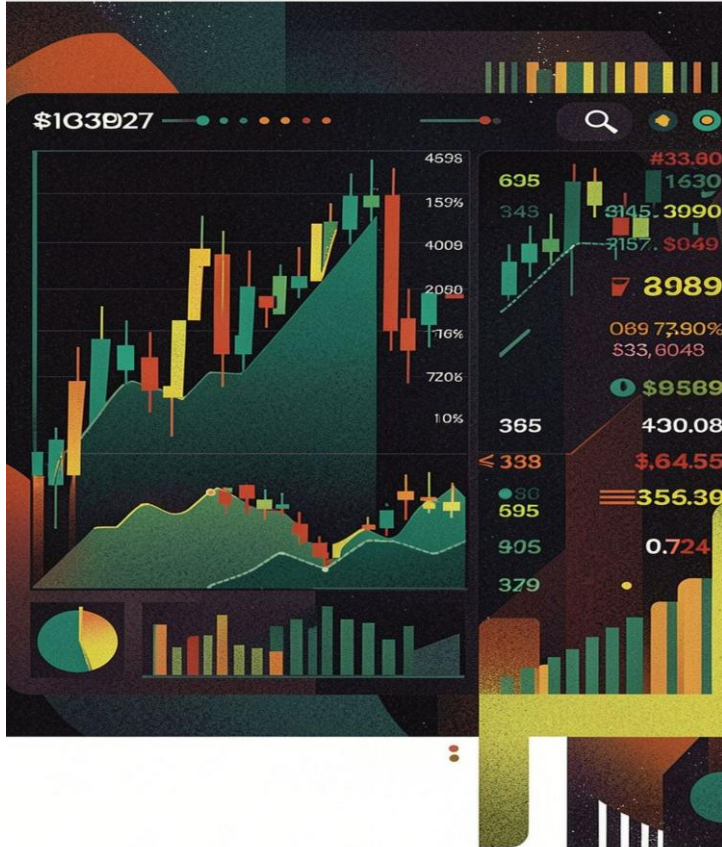
Elektrik değil, **ısıtma-soğutma-kojenerasyon** uygulamaları

🔄 Bütünsel Yaklaşım

Enerji dönüşümü **sadece elektrik değil**

Fiyat Sinyali: Yatırım Kararlarının Temel Girdisi

1

Sorun

Fiyatlar gerçek maliyetlerden uzak → **verimlilik yatırımları zayıf**

2

Çözüm

Şeffaf, **piyasa bazlı fiyatlamaya** kademeli geçiş

3

Sanayi İçin

PTF, YEKDEM, sözleşmeler, **saatlik mahsuplaşma** daha önemli hale geliyor

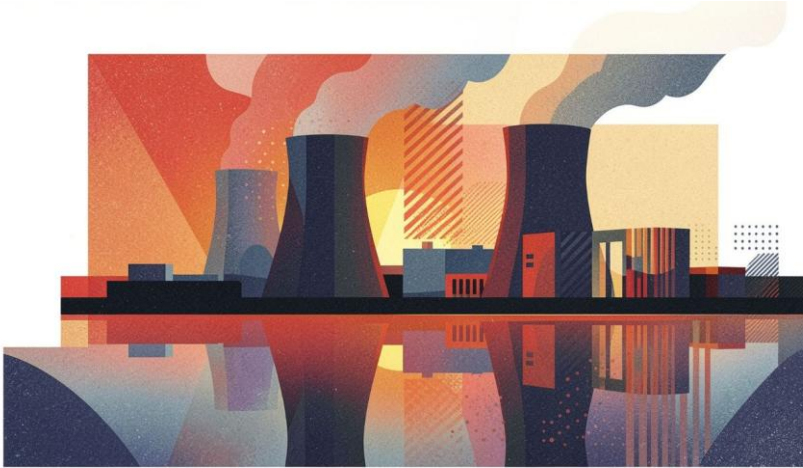
4

Sosyal Boyut

Kırılgan tüketicilerin korunması **reformun parçası olmalı**

Nükleer: Uzun Vadeli Strateji

IEA, nükleer enerjiyi Türkiye'nin gelecekteki düşük karbonlu elektrik sisteminin önemli bileşenlerinden biri olarak değerlendiriyor. Büyük ölçekli nükleer yatırımlar için uygulanabilir finansman modellerinin geliştirilmesini; küçük modüler reaktörler (SMR) için ise açık bir stratejik, hukuki ve idari çerçeve oluşturulmasını öneriyor.

01

Büyük Ölçekli Nükleer

Finansman modelleri geliştirilmeli; uzun vadeli planlama şart

02

SMR — Küçük Modüler Reaktörler

Stratejik, hukuki ve idari çerçeve **acilen kurulmalı**

03

Sanayi Uygulaması

Çelik, çimento, kimya, gübre — **yüksek sıcaklık** ihtiyacı

04

Zaman Ufku

Kısa vadeli değil — **uzun vadeli**
karbonsuzlaşma çözümü